A Bárczi Gusztáv Módszertani Központ
módszertani lapja

Erintő

2005. március, próbaszám

ISKOLA

Megjelenik a Fogyatékos Gyermekek, Tanulók Felzárkóztatásáért Országos Közalapítvány támogatásával

Köszöntő

„ Akarom, hogy a gyerekek
Úrfiak és pendelyesek
Együtt, vidáman játsszanak,
Mert nincs különbség, csak árnyalat:
Egyenlők vagyunk a Nap alatt.”

(Poldesz Albert)

„Egyenlők vagyunk a Nap alatt” – jutott eszembe, mikor az ÉRINTŐ c. kiadványt lapozgattam, olvasgattam. Öröm volt nézni a sok lovagló, úszó, tornázó, állatokkal barátkozó, játszó gyermekek – mosolygó gyermekek! – fényképét.

Kedves Barátaim!

Szeretettel gratulálok, és köszöntöm Önöket, abból a nagyszerű alkalomból, hogy ismét megajándékozták a várost, minket: ezúttal egy olyan újsággal, kiadvánnyal, mely tájékoztat, ismeretet közöl, és ami a legfontosabb, közelebb hoz egy világot hozzánk, a fogyatékkal élők világát.

A fogyatékkal élők jövője alapvetően attól függ, hogy a szakmaközi együttműködés, a felelősségteljes közös gondolkodás mennyire tud kiteljesedni, az egyének, a közösségek és a társadalom különböző szervezetei mennyire képesek, és mennyire készek együttműködni.
Az itt tanuló gyermekek – mint ahogy az igazgatónő is fogalmaz – egyénre szóló, speciális fejlesztést kapnak. Budai Béla szerint „ahhoz, hogy kiegyensúlyozott, önálló és szociális személyiség váljék valakiből két dolog szükséges. Egyik az elfogadó közösség, a másik az érzelmi biztonság.” Az iskola nevelői e tekintetben is élen járnak. Weöres Sándor szavaival szólva arra nevelnek, hogy „alattad a föld, benned a létra”, vagyis bízzanak önmagukban, hasznosítsák megszerzett ismereteiket, és a bennük rejlő lehetőségeket.

Napjainkra minden iskolánk kialakította saját egyéni arculatát. Fontos helyet foglal el intézményeink sorában a Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Diákotthon, ami ma már nem csak iskola, hanem Módszertani Központ is.
Pedagógusaik pedig mindig valami újjal, valami érdekessel lepnek meg bennünket. Köszönetet mondok érte valamennyi kaposvári nevében.

A kiadványt szertettel ajánlom mindenkinek, akinek szívügye az oktatás, a nevelés. Ajánlom azoknak, akiktől nem idegen a másság, azoknak, akik érzik és tudják, hogy gyermekeink a jövőnk.

Szita Károly
polgármester

„ A semmi ágán is megél a szív, ha elhallatszik hozzá a szomszédos ágon ülő dobbanása.”
(Ancsel Éva)

Dr. Benczéné Csorba Margit
Igazgatónő

A hátrányos helyzet, a sajátos nevelési igény, az eltérő kulturális háttér különböző fogalmakat takarnak. A mi gyermekeink fejlesztése speciálisan, egyénre szólóan történik. Ugyanakkor óvodánknak, iskolánknak alapelve a tehetségfejlesztés, tehetséggondozás is, vagyis valamely területen a tanulók differenciált foglalkoztatása tanórák, szakkörök, speciális foglalkozások keretében.

Gyógypedagógiai megsegítést nyújtunk a teljesen vagy részlegesen integrálható tanulók számára jól képzett, felkészült szakembereinkkel.

Az integráció sikere mindannyiunkon múlik.
Az emberek félnek az ismeretlentől, a szokatlantól.

Az ellenállások leküzdésében a pedagógusok, gyógypedagógusok élen járhatnak felvállalva a nehéz helyzeteket, a korlátok ledöntését, részt vállalhatnak egy biztonságos környezet megteremtésében, ahol a kiszolgáltatott helyzetből együtt reményt nyújthatunk.

Legyünk büszkék arra, hogy Kaposvár város óvodáiban, iskoláiban megindult a szemléletváltás, új módszereket vezettünk be, hogy mi már megelőztük a jövőt.

Hiszem, hogy eljön az az idő, amikor a múlté lesz a sajátos nevelési igényű tanulók megkülönböztetése. Létük nem akadályozottságot, hátráltatottságot, megterhelést jelent majd, nem lesznek előítéletek, nem váltanak ki idegenkedést környezetükből.

Megköszönöm Kaposvár város polgármesterének, képviselőtestületének, önkormányzatának, hogy lehetővé tette támogatásával az integráció, a rehabilitáció pozitív megítélését, annak eredményességét.

Tartalom

Köszöntés
❖
A diszlexia, mint tanulási zavar
❖
Fejlesztő játékok diszlexiás gyermekeknek
❖
Mi áll(hat) tanulóim gyenge szövegértésének hátterében?
❖
Módszertani Központunk beszédfejlesztést segítő, kiegészítő terápiái
❖
Logopédiai Szakszolgálat
❖
Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés
❖
Osztályfőnöki órák a másság elfogadásáért
❖
Kompetencianövelő felnőtt képzés
❖
A Bárczi Gusztáv Módszertani Központ szolgáltatásai az iskolák számára
❖
Hírek
❖
Húsvét

Beszélni nehéz?

A gyermeknek a fejlődés hosszú útját kell megjárnia ahhoz, hogy a beszédhez szükséges élettani adottságai beszédkészséggé váljanak. A környezettel való állandó érintkezésben sajátítja el anyanyelvét, amely képessé teszi gondolatai, érzelmei kifejezésére, mások gondolatainak megértésére, a környezet információinak felvételére.

A beszédfejlődés korai, előkészítő (hangképzés, gügyögés) időszakában a beszéd elsajátításának egyik jelentős hajtóereje a pozitív érzelmi kapcsolat. A szókincs mennyiségi gyarapodása után minőségi változás következik be, és a beszéd 2-3 éves korban mint a közvetítő kapcsolat eszköze jelenik meg. Ekkor a hangképzés már beszéd, melynek közlő funkciója van, kapcsolatteremtésre, szándék kifejezésére is szolgál. Felébred a gyermek beszélőkedve, a kifejezés, a kapcsolatteremtés örömet szerez számára.

Minél gazdagabb a gyermek *szókincse,* minél fejlettebb a beszéde, annál hatékonyabb a kapcsolata környezetével. Már a beszédfejlődés első szakaszában igen nagy jelentőségű a beszédkészség fejlesztése. Ha ebben a korban nem fordítunk rá kellő gondot, a gyermek beszédkészsége lassabban fejlődik, s elmaradás következik be.

A beszédkészség fejlesztése a *beszédértés* készségének fejlesztése szempontjából is igen fontos. Amikor a beszéd megértésének készségét gyakoroljuk, tulajdonképpen a második jelzőrendszer szintetizáló működését, tehát a beszéd és gondolkodás együttesét fejlesztjük.

A beszédkészség fejlesztése a szavak és kifejezések átvitt értelmének megragadása, a tartalmi általánosítás és a tudatos szerkesztés irányában halad. Ez csak módszeres fejlesztő munkával valósítható meg.

Feketéné Póré Mária
Az alsós munkaközösség vezetője

A beszédfejlődés menetét azonban számos tényező zavarhatja meg. Károsan befolyásoló tényező a gyermek környezetében élő beszédhibás személy csakúgy, mint az, ha a környezet alábecsüli a beszédfejlesztés jelentőségét, és a megjelenés után még könnyen kiküszöbölhető átmeneti rendellenességek maradandó beszédhibává rögzülnek. Pszichés tényezők és organikus betegségek is késleltethetik a beszéd kialakulását, fejlődését, idegrendszeri problémák zavarhatják meg a felsőbb idegműködés harmonikus kibontakozását, és ezzel a beszédet.

A Módszertani Központ gyógypedagógusai az általános beszédneveléssel szoros összefüggésben alakítják ki egyénre szabott beszédfejlesztő tevékenységüket. Logopédusai megfigyelik, rendszerezik és összefoglalják a beszédhibák különféle fajtáit, okait és tüneteit, kutatják és kidolgozzák a beszédhibák megelőzésének és kiküszöbölésének módszereit és segítséget nyújtanak a beszédfejlesztés egész területén.

A fejlesztést végző szakemberek tevékenységüket fejlesztési terv alapján végzik, melyet a gyermek haladási ütemét figyelembe véve, rövidebb időszakaszokra lebontva készítenek el.

Szili Katalin
Gyógypedagógus, logopédus,
a logopédiai munkaközösség
vezetője

A diszlexia, mint tanulási zavar

A diszlexia olvasási és helyesírási gyengeséget jelent, mely független a gyermek intelligencia szintjétől. Kialakulásának hátterében a központi idegrendszer sérülései, érési késései, működési zavarai, örökletesség, környezeti és lelki okok állhatnak.
Fontos azonban megjegyezni, ha egy gyermek társaihoz képest elmarad az olvasás, helyesírás, vagy a számolás elsajátításában, napjainkban hamar megkapja a diszlexia címkét, ahelyett, hogy elfogadnánk, azt a tényt, hogy lassabban fejlődő, vagy negatívan befolyásoló szociokulturális környezete miatt hátrányos helyzetben van, s ezen okok miatt vannak nehézségei.

Ki foglalkozik a diszlexiásokkal?

Már több mint 4 évtizede, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola (jelenleg: ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar), logopédus hallgatóinak tanítják a diszlexia elméletét és gyakorlatát, ezért e tevékenység elsősorban logopédusi kompetencia. A hatékony fejlesztés azonban csak team – munkában valósítható meg.

Ki az, aki a gyermek fejlődésében mutatkozó eltérésekre felfigyelhet, s részt vehet a fejlesztés érdekében a team – munkában?

Minden esetben:
- a szülő,
- a védőnő,
- a gyermekorvos, audiológus, szemész, neurológus,
- az óvónő,
- a tanítónő,
- a pszichológus,
- a fejlesztőpedagógus,
- a logopédus.

Hogyan előzhető meg a súlyos diszlexia kialakulása?

A diszlexia rendezése, annál eredményesebb minél korábban életkorban elkezdődik. Ideális, ha a diszlexia–veszélyeztetettséget még az olvasástanítás előtt megállapítjuk, s a gyermeket diszlexia – prevencióban (megelőzésben) részesítjük, ezzel megakadályozhatóvá válhat:
- a helytelen olvasási szokások kialakulása (gyakori ismételgetés, a hangos olvasást megelőző suttogó betűzgetés, a hangsúly nélküli, skandáló olvasás),
- a gyermeki érdeklődés, a motiváció elvesztése,
- a másodlagosan kialakuló magatartás problémák, és neurotikus tünetek kialakulása.

Miből áll a diszlexia - prevenció?

A prevenciós foglalkozás keretében (mely történhet nagycsoportban, s első osztályban is) a sérült, ill. deficitet mutató készségek, képességek fejlesztése párhuzamosan történik az olvasás tanításával. A fejlesztő gyakorlatokat a téri orientáció, a verbális kifejező készség, a különböző percepció területek, s a ritmika területére koncentrálódik. Olvasástanításra, a magyar nyelv erősen fonematikus írásrendszerére, a szintetikus módszer a legmegfelelőbb. A betűk tanítása során a leghangsúlyozottabb a hármas asszociáció kiépítése, mely az egyes betű vizuális képét, a hozzátartozó beszédhanggal, és a kiejtés során keletkező propioceptív emlékképpel (hangszalagműködés, képzési hely, ill. mód) is megerősítjük. Az írástanítás késleltet, s nagyon hamar betű - szótag - szódiktálást végzünk, mivel ezek a diszlexiás gyerekek előbb tanulnak meg diktálás után írni, mint másolni.

Mikor árulkodnak a gyermek tünetei diszlexia veszélyeztetettségről?

- mozgása összerendezetlen,
- testsémája nem alakult ki,
- téri, idői tájékozódásában nehézségek mutatkoznak,
- rajza életkorához képest nem megfelelő szintű,
- kialakulatlan ritmuskészségű,
- nehezen rakja ki a puzzle játékokat,
- különböző formákat összekever, formaészlelésben gyenge,
- pösze,
- a zöngés – zöngétlen hangokat nehezen különbözteti meg,
- nehezen fejezi ki magát,
- nehezen érti meg az utasításokat (csak másodszori, harmadszori ismétlésre érti meg az utasítást),
- szókincse szegényes,
- a morfémákat bizonytalanul használja,
- nem szereti a meséket, a történeteket, a verseket hallgatni,
- nagyon nehezen tanulja meg a verseket,
- sorba rendezésében zavar mutatkozik,
- figyelmetlen,
- szorong,
- gyakran fáj a feje/gyomra,
- ő az osztály bohóca,
- a családban már előfordult diszlexia.

Milyen tünetei vannak a diszlexiának az iskoláskorú gyermekeknél?

Magyarországon Meixner Ildikó dolgozta ki a disz-lexiás gyermekek terápiáját. Az ő kiemelkedő munkája

alapján elmondható, hogy a legszembetűnőbb tünetek az olvasás terén mutatkoznak meg. Általában ebbe a kórképbe beleértjük a velejáró írás-, helyesírási nehézséget, a diszgráfiát is, melyet akkor említünk külön, ha nem társul mellé olvasási probléma.

Az olvasásban vétett hibák tüneteit három fő csoportra lehet osztani:

1. Az olvasás során ejtett hibák mennyisége és minősége alapján, **az olvasás pontossága**. E pontosság első kritériuma a helyesen kialakult *fonéma – graféma* közötti kapcsolat. Ezen kapcsolat zavarai felelősek az olvasásban gyakran előforduló:

- betűtévesztésekért, melyek a hasonlóságon alapulnak. A hasonlóságok a következők lehetnek:
  a) a betűk vizuális hasonlósága (h-n),
  b) az azonos helyen képzett hangok (f-v), ill. a hasonlóan képzett hangok (sz-f),
  c) mind vizuálisan, mind képzés szerinti hasonlóság (b-d, m-n).

- betűkihagyásokért, melyek általában a mássalhangzó torlódáskor figyelhetőek meg (labda – lada).
- Súlyosabb formája, ha egész szótagokat hagy el a gyermek.

- betűbetoldásokért, melyek szintén a mássalhangzó torlódáskor figyelhetőek meg (halk – halak).
- reverziókért, melyek a betűk sorrendjének megváltoztatása (ív – ví, bérlet – bérelt).

- elővételezésekért, melyek során a szó végén lévő betű, azonosul a szó közepén lévővel, (tőle – tele).

- hibás kombinációkért, amikor a gyermek már szóképesen szeretne olvasni, s néhány jellegzetes betű alapján szeretné előhívni a szót a mentális lexikonból, de alacsony szókincse miatt, vagy a szöveg kontextus megértésének nehézsége miatt, ez nem sikerül. A kombináció gyakran hibás lesz.

- szóroncsokért, szósalátákért, a betűk felét elrontja (menetel – nehezek).

- ismétlésekért,

- az olvasás megtagadásáért.

2. Az **olvasás tempója**, a diszlexiás gyerekeknél általában nagyon lassú.

3. A **szövegértés zavara** előfordulhat az olvasás technikai hibáiból adódóan, de önálló jelenségként is.

Az írásban megjelenő tünetek:

1. A vonalvezetésben mutatkozó problémák (írott betűalakok egymással való összetévesztése).
2. Az olvasásnál elkövetett hibák megjelenése.
3. A hangzó beszéd ritmusának, s tagolásának hibái (hosszú-rövid hangok; mondatkezdés – írásjelek; szavak különírása mondaton belül)
4. A verbális memória zavara miatt tollbamondáskor kimaradnak szavak; ill. fogalmazáskor értelmetlen mondatokat alkot a gyermek.
5. A helyesírás zavara, mely a nyelvtani szabályok alkalmazásának nehézséget foglalja magába (hasonulások, j-ly, stb).

Mit tehet a pedagógus, ha ezeket a tévesztéseket (egyet, vagy esetleg többet is) tapasztalja a tanulónál?

Első lépésként jelezni kell a szülő felé a problémát, majd az iskola logopédusával vegye fel a kapcsolatot. Ezután, ha szükséges, kérje a tanuló egyéni készség és képesség vizsgálatát, a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságtól. E bizottság javasolja a már diszlexiássá vált gyermek diszlexia (diszgráfia) reedukációs terápiájának megkezdését. Ez egy szakszerű, rehabilitációs foglalkozás, melyet meg kell különböztetni a tantárgyi felzárkóztatástól, korrepetálástól. Nem csak az olvasás, írás megtanításáról (újra tanításáról) van szó, hanem a nyelvi-, ill. különböző percepciós készségek fejlesztéséről és a helyes önértékelés kialakításáról is.
Ahogy már említettem a diszlexiás gyermekek fejlesztése csak szoros team - munkában eredményes, ahol a diszlexia – prevenciós, ill. reedukációs terápiát kiegészíthetik a gyermek számára szükséges más terápiák is (pl: Alapozó terápia, Ayres - terápia, grafomotoros fejlesztés, Frostig-, Sindelar-, és pszichoterápia is). A megsegítés szükség esetén, az általános iskola felső tagozatán is folytatódhat.

Felhasznált irodalom:,

1. Meixner Ildikó: A dyslexia prevenció és reedukáció módszere BGGYPTKF 1993.
2. Meixner Ildikó: Az olvasás fogalma. A sikeres olvasástanulás feltételei in: Szemelvények a dyslexia köréből szerk V. Kovács Emőke Tankönyvkiadó 1977.
3. Meixner Ildikó: A dyslexia és a pöszeség kapcsolatáról Szemelvények a dyslexia köréből szerk V. Kovács Emőke Tankönyvkiadó 1977.
4. Meixner Ildikó: Bevezető a dyslexiás tankönyvekhez Budapest 1995.

Fejlesztő játékok diszlexiás gyermekeknek

1. *Bingó!*

Nincs is másra szükségünk, mint az ABC betűire és egy bingó táblára (melyet kartonra rajzolunk, s négy részre osztunk, haladóknál hat, nyolc esetleg tíz részre is lehet), s máris kezdődhet a sorsolás.
Minden gyerek húz négy (vagy hat, nyolc, tíz) betűt. Ezeket ráhelyezik a táblájukra. A játékvezető sorban elkezdi sorsolni a betűket egy dobozból, s hangosan bemondja ezeket. A játékosok a táblájukon áthúzzák az eltalált betűket.

Akinek áthúzásra került az összes betűje bekiabálja: „Bingó!”. Aztán egy olyan mondatot kell alkotnia, mely szavainak kezdőbetűinek sorrendje megegyezik a kisorsolt betűk sorrendjével. pl: k,r,t,e, Két robotot találtam előttetek.
Nagyobbaknál nehezíthetjük, ha kikötjük, hogy a mondatban milyen szófa-
joknak, vagy milyen mondatrészeknek kell szerepelni. E játékkal észrevétlenül fejlesztjük az aktív szókincset, a nyelvtani szabályok alkalmazását, a kreativitást, és a szerialitást.

2. *Betűcsere*

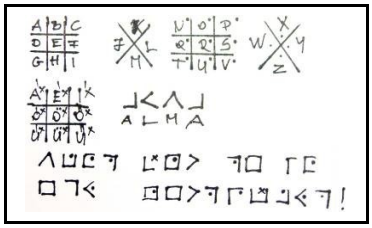
A kezdőjátékos mond egy betűt: „o”, a következő játékos folytatja, s mond ő is egy betűt: „r”, de fel kell már készülnie, hogy tudjon egy szót mondani, melyben e két betű a megadott sorrendben szerepel (ORszág, ORr, ORgona, …), majd a következő játékos is hozzá tesz egy betűt: „o” (OROszlán, OROgén…). A játék addig folytatódik, amíg az egyik játékos már nem tud újabb betűt hozzátenni a szóhoz, vagy rákérdez.
A vita elkerülésének, s a játék segítésének érdekében jó, ha kéznél van egy lexikon.
Gyakorolhatjuk főfogalmakkal (csak állatokra lehet gondolni), vagy különböző szófajokkal is. Jó, ha a végleges szót le is írjuk.
Növeljük a gyermekek aktív szókincsét, auditív emlékezetét, auditív – szeriális készségét, figyelmét, helyesírását.

3. *Most füllenthetsz!*

Minden gyermek szeret füllenteni, de ez nem is olyan egyszerű, ha kötelező.
A játékosok egy kört alkotnak, fontos, hogy mindenki lássa a másikat. Az első játékos tekintetével kiválasztja egyik társát, megmutat magán három testrészt (szemöldök, nyak, térd), ezeket meg is nevezi, de a harmadik helyen mást mond (térd helyett könyököt). A kiválasztottnak meg kell mutatni és nevezni azt a három testrészt, melyet a társa mutatott. A játék nehézsége, hogy a verbális ingert figyelmen kívül kell hagyni.
A figyelem és emlékezet fejlesztésén kívül, pillanatok alatt elérhetjük, hogy a gyermekek megismerjék testüket, s aktív szókincsükbe beépüljenek megnevezéseik.
Nehezíteni lehet az elemszámok növelésével (4-8 testrész megnevezése), és a füllentés helyének meghatározásával (legkönnyebb, ha az utolsó helyen füllentünk, legnehezebb, ha a sorrend közepén).

4. *Titkosírás*

Ezzel a feladattal érdekessé tehetünk bármilyen foglakozást, csak el kell sajátítani a kódokat! A játék közben kitűnően fejlesztjük a gyermekek téri tájékozódását, vizuális figyelmét, analizáló – szintetizáló készségét.
Az ABC betűit, mindig az adott betűt határoló álló-, fekvő-, ill. ferdevonalak alkotják.

5. *Mit is hagytam ki?*

Ezt a játékot azokkal a gyerekekkel lehet játszani, akik már ismerik a szófajokat (vagy legalább a főneveket, igéket, mellékneveket, számneveket).
A játékosok kiválasztanak egy könyvet (én a kötelező irodalmat szoktam ajánlani), s egy játékos, a „bemondó” felolvas egy részletet, de úgy, hogy kihagyja az általa kiválasztott szófajú szavakat.
A „bemondó” addig olvas, míg az egyik játékos ki nem találja, hogy melyik szófajt hagyta ki. Az igazi verseny csak ezután kezdődik, mert ki kell találni a játékosoknak a kihagyott szavakat. Minden kitalált szóért egy pont adható. A következő „bemondó” az lesz, aki a legtöbb pontot gyűjtötte.
Ez a játék nagy figyelmet és türelmet igényel, s kiválóan fejleszti a beszéd és szövegértést, a kreativitást.

Bárczi Gusztáv Módszertani Központ

Dinya Miklósné

Tanító, gyógypedagógus,
logopédus

Mi áll(hat) tanulóim gyenge szövegértésének hátterében?

A tanulási és viselkedészavarok problémái egyre jobban ismertté válnak napjainkban a szakemberek, a pedagógusok és a szülők körében. Azok a gyermekek, akik a nyelv vizuális formáját, vagyis az írott nyelvet jól elsajátítják, tehát jól olvasnak és írnak, olyan alapvető tudás birtokába jutnak, melyre építve az ismeretszerzés széles lehetőségei nyílnak meg számukra. Mint gyakorló logopédus tapasztalom, hogy sokuk számára az olvasás, írás megfelelő szintű elsajátítása kudarcba ütközik, a problémák tisztázása gondos megfigyelést, szűrést, és speciális vizsgálatok elvégzését jelenti. Az olvasás, írás, helyesírás elsajátításának egyik alapvető feltétele az ép beszéd, tehát a megfelelő szintű beszédreprodukció, megfelelő szintű beszédészlelés és beszédmegértés.

A gyermek beszédmegértéssel kapcsolatos problémái hosszú ideig rejtve maradhatnak, ugyanis a gyermekek sokféle „stratégiát""használhatnak (általában nem tudatosan) a hibás működések ellensúlyozására. A közvetlen környezet az ilyen jellegű nehézségeiket nem veszi észre, s azokra csak később, a tanulási problémák kapcsán derül fény (Gósy, 1995.).

Anyag és módszer

Az olvasás célja a megértés. A jó olvasó látja a nyomtatott szöveget, s azonnal kapcsolja a jelentéshez. Diszlexiás, diszgráfiás tanítványaim körében egyre gyakoribb probléma az olvasott szöveg(ek) megértésének gyengesége. A gyermekek zöme régebben beszédhibás volt. Feltételezhető, hogy a beszédzavarok mögött beszédészlelési, beszédmegértési probléma állt fenn, amely szövegértési teljesítményeiket is negatívan befolyásolta.

Megvizsgáltam a jelen tanévben terápiában részesülő 10 diszlexiás, diszgráfiás tanulómat (2-6 osztályosok) a mondatértés illetve a szövegértési szint szempontjából. A vizsgálatban Dr. Gósy Mária GMP-diagnosztikájának a mondat- és szövegértés felmérésére kifejlesztett tesztjeit használtam (mondatértés GMP 16, szövegértés GMP 12). A gyermekek hallását minden esetben épnek tekintettem, ugyanis minden esetben elvégeztem a súgásos hallásvizsgálatot, aminek eredménye jónak bizonyult.

A **mondatértés** vizsgálatára a 6,5 évesek számára készült mondatokat használtam, mivel a tanulók mindegyike 6 évnél idősebb volt. A kísérleti anyag 10-10 nyelvtanilag egyszerű, illetőleg összetett mondatból állt. A mondatértési teszt az adott korban elvárható szemantikai sajátosságok és szintaktikai/grammatikai struktúrák feldolgozásáról tájékoztat. Négy gyermek, két 4. osztályos, egy 5. és egy 6. osztályos ért el 100%-os teljesítményt. A többiek átlagosan 80-90%-os teljesítményt mutattak az életkori sztenderdhez viszonyítva. A vizsgált eseteimnél a szövegértési problémáért a gyengébb beszédmegértés is felelőssé tehető. A mondatértésben tapasztalt hibázások jelzik azokat a szerkezeteket és jelentéseket, amelyek felismerésében a gyermekek bizonytalanok, illetőleg képtelenek a feldolgozásukra. Mindezek a terápia szempontjából nem elhanyagolható elmaradások, lényeges tennivalókat jelölnek a terápia tervezésében.

A **szövegértés** vizsgálatára férfihanggal magnetofonkazettára rögzített meseszöveget használtam. A szövegértés feldolgozását, a szemantikai, szintaktikai struktúrák értelmezését, az ok-okozati viszony felismerését, illetőleg az asszociációs szint működését vizsgálja a teszt. Ebben a vizsgálatban tanulóimtól elvárható lenne életkoruk alapján a mese jó feldolgozása, megértése és értelmezése. A mese elhangzása után tíz, megértést ellenőrző kérdést tettem fel.

A vizsgált gyermekek 80%-a nem volt képes a mese tanulságának felismerésére. Hibátlan teljesítményt csak két gyermeknek sikerült elérnie a 7-8, illetve a 9-10 éves korcsoportban. A többi korcsoportban is a teljesítmények elmaradást mutatnak az életkori átlagértéktől. Az életkor növekedésével sem mutat javulást a szövegértési teljesítményük. Az értő olvasás elsajátítására, a lényeges elemek kiemelésére, az összefüggések meglátására terápiás segítség nélkül nem képesek tanulóim.

Az életkori átlagértéktől a szövegértésben nagyobb elmaradást tapasztaltam, mint a mondatértésben. A tanulási folyamatok szempontjából hátrányosabb a gyermekek számára, ha az összefüggések felismerésére képtelen, vagy abban bizonytalan. Ezért súlyosabbnak ítéljük a szövegértési zavart, ha a gyermek az összefüggések felismerésében téved.
(Gósy, 1994.)

Következtetések

A szöveg összefüggéseinek felismerése csak jó asszociációs szintműködés mellett lehetséges. Az asszociációs szint jó működése biztosítja a végső megértést akkor is, ha a hallgató mondatértése tökéletlen. (Gósy, 1992.)

A GMP beszédészlelési és beszédmegértési teszt két elvégzett próbájának eredményei alapján megállapítható, hogy a beszédmegértés zavara vagy elmaradása mindenképpen hatással van az olvasmányok tartalmi feldolgozására, az értő olvasás szintjére.

A feltárt hiányosságok tanulóimat jelentősen akadályozzák a tanulásban. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy ezek a hiányok csökkenjenek, vagy megszűnjenek. Fejlesztés nélkül – az egyébként jó intellektusú – a beszédértés zavarával vagy elmaradásával küzdő gyermekek képtelenek a képességeknek megfelelő tudás megszerzésére.

Felhasznált irodalom:

1. Dr. Gósy Mária: A beszédészlelési és beszédmegértési folyamat zavarai és terápiája, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Bp., 1995.
2. Dr. Gósy Mária: Pszicholingvisztika. Corvina, Bp., 1999.
3. Dr. Gósy Mária: A beszédészlelés és a beszédmegértés fejlesztése iskolásoknak. Nicol Gmk., Bp., 1994.
4. Dr. Gósy Mária: GMP-diagnosztika A beszédészlelés és s beszédmegértés folyamatának vizsgálata. Nicol Gmk., Bp., 1995.

Módszertani Központunk beszédfejlesztést segítő, kiegészítő terápiái

Ayres terápia

A szenzoros integrációs terápia egy olyan aktív beavatkozás, amely során a gyermek számára tervezett és kontrollált mozgásos ingereket nyújtunk, annak reményében, hogy megjelennek az ezekkel kapcsolatos magasabb szinten szervezett viselkedések. A terápia fő elve: „A gyermek tudja, mi a jó neki!”, ezért pontosan azokat a tevékenységeket végzi a változatos eszközökön (háló, kötelek, tölcsér, henger, hinta, stb.) ami az adott fejlettségi szintjének megfelelő, és ami előkészíti a következő lépést.

A

módszer alkalmazható autista gyermekek esetében a mozgásbeli sztereotípiák zavarok csökkentésére, továbbá hiperaktív és egyéb magatartási problémával küzdő gyermekeknél a figyelemkoncentráció növelésére, a hatékony viselkedés kialakítására, de akár a beszéd megindítására, a hatékony kommunikáció elősegítésére is.

Játék- és bábterápia

A játékterápia, valamint a bábterápia, mint pszichoterápiás módszer segít a különböző magatartási problémákkal küzdő, a szorongó és a dadogó gyermekek megsegítésében. A gyermek problémáit, az őt ért traumákat szimbolikus úton jeleníti meg, ami a gyermek számára könnyebb és feldolgozhatóbb, mint a szóbeli magyarázat. A foglalkozások során a szorongó és dadogó gyermek megnyílik, és képessé válik az iskolában is az adekvátabb megfelelésre, beszédre.

Képzőművészeti pedagógiai terápia

A módszer a pedagógia eszköztárára épül, célja azonban a gyermek személyiségének fejlesztése, amely a képzőművészeti alkotómunka révén valósul meg. A légkör hatására kialakul a gyermek biztonságérzete, így képessé válik az alkotásra. A létrehozott kép, beszéd helyett mutatja be a gyermek belső tartalmait, kapcsolatot teremt az esetleg nehezen kommunikáló gyermek és a külvilág között. Egy sikeres kép újabb és újabb alkotásra sarkall, ezáltal segíti a gyermek öngyógyító folyamatát.

Kutyás terápia

A kutyás terápia jól alkalmazható a kommunikációs zavarral küzdő gyermekek esetében. A kutya sokat segíthet a megkésett beszédfejlődésű, beszédgátolt, dadogó, valamint szorongó kisiskolásoknak. Módszertani Központunkban autista és autisztikus tüneteket mutató gyerekek esetében is használjuk a módszert.

A kutyás terápia az által segít, hogy az állat olyan oldott, szorongásmentes légkört indukál, amely beszédre készteti a gyermeket. A kutya végrehajtja a gyermek utasításait, így növelheti önbizalmát, kompetencia-érzését.

Fejlesztő gyakorlatok a Delacato módszer alapján

A módszer alapját a mozgáskoordinációt fejlesztő gyakorlatok adják, a többi terület, amit az eljárással fejleszthetünk, a mozgáshoz kapcsolódik. Célja az idegrendszer organizáltabb működésének elősegítése. A tréning során a gyermek -a mozgás szempontjából- újra éli életének egy korábbi szakaszát, melynek természetes fejlődésében elmaradások mutatkoztak, vagy amely szakaszt a gyermek, fejlődése során, átugrotta.

A terápia során alkalmazandó gyakorlatsort minden nap el kell végezni, a szülő segítségét is igénybe véve.

Néhány terület, amely a módszer segítségével fejleszthető:

- téri irányok gyakorlása térben és síkban
- szem-kéz koordináció és iránykövetés fejlesztése
- térérzékelés fejlesztése
- egyensúlyérzék fejlesztése
- elemi mozgások fejlesztése
- dominanciák rendezése, fejlesztése…

KulcsárMihályné: *A tanulás öröm is lehet, (Delacato módszere alapján) Kulcsár Mihályné, Bicske, 2000. Magánkiadás*

Euritmia

A Waldorf-pedagógia szerves részét képezi az euritmia, amely mozgással jeleníti meg a nyelv hangzóit. Egy-egy verset, mondókát a szavak hangzása alapján kísérel megjeleníteni, nem pedig a jelentésük alapján. A versek hangulatát a magánhangzók határozzák meg, a mássalhangzók pedig jól érzékeltetik a külvilág eseményeit (pl. hangutánzó szavak: csörren, sziszeg…). Rudolf Steiner, a módszer kitalálója szerint minden magán- és mássalhangzónak megvan a maga mozdulatbeli kifejezése. Az euritmia tehát nem más, mint a mozgásos látványként megjelenő beszéd. Az euritmia segíthet a ritmusérzék, a verbális és non-verbális kommunikáció fejlesztésében, az átélt érzések képi megjelenítésében, valamint az együttes tevékenység révén az együttműködés, társakra való odafigyelés kialakításában.

Drámapedagógia

Intézményünkben kiscsoportos és csoportos formában alkalmazzuk a drámapedagógia eszköztárát. A szociális érzékenységet fejlesztő, kommunikációs tréningek kiemelt fejlesztési területe a verbális és nonverbális kommunikáció.

Életkori csoportoktól függően hangsúlyozódik ki a hanggal, mimikával, nagymozgással, gesztusokkal kísért játék. Fontos a helyzettől függő spontán beszéd, improvizáció, amely a kreativitás – képzelet világát tárja fel és fejleszti. Külön időintervallumban foglalkozunk az érzelmek megjelenítésével, az ehhez kapcsolódó nonverbális jelek értelmezésével, utánzásával. Csoportban – 10-15 fővel – mindez hozzájárul tanulóink szociális képességeinek fejlesztéséhez, javítja a csoporton belüli kooperációt, társas kapcsolatok alakulását, kortárs közösségen belüli kötődési mintázatok erősítését, mélyítését.

Gyermek-pszichodráma

A módszer kiscsoportos formában segíti megoldani a gyermekek hétköznapi életéből adódó problémákat. A foglalkozások elején egy-egy gyermek elmesél egy számára konfliktust okozó helyzetet, ami történhetett otthon, vagy az iskolában is, majd a csoport együttesen színre viszi ezt az eseményt. A pszichodráma segíti a történethozót abban, hogy megértse, miért került konfliktushelyzetbe, a csoport többi tagja pedig segíti őt ennek átélésében. Így fejlődik empatikus készségük, a játék során kialakult megoldás pedig segítheti hatékonyabb konfliktus-kezelést az élet különböző helyzeteiben.

Drámapedagógiát segítő szakembereink

(Pucz András, Sziliné Gál Laura, Hujber Tamásné, Horváth Zoltán)

Színjátszókör

Több, mint tíz éve működik színjátszókör iskolánkban Pucz András vezetésével és Kásáné Besenyei Sarolta segítségével. A gyerekek rendszeresen részt vesznek országos gyermekszínjátszó találkozókon, valamint iskolai, városi, megyei rendezvényeken.

Általában klasszikus darabokat dolgoznak fel, mint például: Twist Oliver; A Pál utcai fiúk; Légy jó mindhalálig. Évtizedes repertoárukban szerepelnek zenés mesefeldolgozások is: 101 kiskutya, Vuk, A dzsungel könyve.

Eredményeink

- **Megyei Diákszínjátszó Találkozó 2004.-1. hely**
- **Weöres Sándor Országos Színjátszó találkozó (megyei és területi bemutató) Két arany minősítéssel jutottunk be az Országos Gálaműsorba.**
- **Kolovics András Somogysárdon a középiskolásoknak megrendezett szavalóversenyen ezüst minősítést kapott.**
- **Felfénylő Szavak Országos Szavalóverseny döntőjében 3. helyezést ért el Kolovics András Arany János: A walesi bárdok c. versével.**

Logopédiai szakszolgálat

A város többségi óvodáiban, iskoláiban a gyermekek, tanulók logopédiai ellátása a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, a Nevelési Tanácsadó és a Bárczi Gusztáv Módszertani Központ szűrései és diagnózisai alapján történik.

A szakszolgálat által biztosított terápiák:

- megkésett (akadályozott) beszédfejlesztés terápiája
- pösze terápia (paralália, diszlália, audiogéndiszlália, alália)
- orrhangzós terápia
- dadogás terápia
- diszlexia reedukációs terápia
- diszgráfia reedukációs terápia
- diszkalkulia reedukációs terápia
- diszlexia prevenció
- grafomotoros terápia

Beszédfejlesztő terápiákat végző szakembereink a város iskoláiban

Babochay Katalin

Dinya Miklósné

Sovák Lajosné

Petkov Mária

Szili Katalin

Bárczi Gusztáv Módszertani Központ

Selinger Gabriella

Talpas Imréné

Dr. Klauz Lászlóné

Racskó Mihályné

Deák Ildikó

„A segítő kéz és a kinyújtott tenyér között csak egy csuklómozdulat a különbség.”

Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés

Módszertani Központunk pedagógiai szakszolgálati tevékenységének egyik kiemelt területe a **gyógypedagógiai tanácsadás, a korai fejlesztés és gondozás.**

Feladata: „… a sajátos nevelési igény megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek korai fejlesztése és gondozása a szülő bevonásával, a szülő részére tanácsadás nyújtása. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, akkor vehet részt korai fejlesztésben és gondozásban, ha nem kapcsolódik be az óvodai nevelésbe.
(1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról 35. § (1))

Célunk: a fejlesztés, gondozás – szükség szerint otthoni ellátás keretében – egyéni és csoportos formában való biztosítása.

Szakszolgálatunk alappillére a szülőkkel való szoros együttműködés, melynek során szakember megismerheti a szülő igényeit, a család életkörülményeit, lehetőségeit. A fejlesztés középpontjába elsődlegesen az anya-gyermek kapcsolat erősítését helyezzük, melyre a későbbiekben a szülőknek nyújtott pedagógiai, fejlesztési tanácsadás épül.

A korai fejlesztő munkának távlati célja a rehabilitáció, sikeres esetben pedig az integráció. Így fejlesztő programunk összeállításánál nem csak a funkcionális tréning, hanem a pszichoszociális tanulás is hangsúlyt kap.

Az alábbi feladatokat tekintjük kiemeltnek:

- Sérült vagy lassan fejlődő funkciók fejlesztése
- A legjobb életminőség kialakítása.
- A szociális kapcsolat megteremtésének segítése.
- Az egyén és a társadalom terheinek könnyítése a család bevonásával.

A fejlesztés során alkalmazott eljárások:

- Korai fejlesztési terápiák fogyatékosság típusa szerint (mozgás, kognitív)
- Speciális vízi fejlesztő terápiák
- Szenzoros integrációs terápiák-Ayres
- Sindelar program I.
- Az Autizmus Kutatócsoporttól kapott adaptációs tréningek alkalmazása
- Beszédpercepciós diagnosztika és terápia
- Diszlexia prevenció és megkésett beszédfejlődés terápia
- Implant műtétek pedagógiai utókezelése
- Korrekciós műtétek pedagógiai utókezelése

A Módszertani Központ ellátást biztosító szakemberei:

- Fogyatékosság típusának megfelelő szakember: gyógypedagógus (oligofrén-, tiflo- szurdo- pszicho- szomatopedagógus)
- Gyógytornász
- Terapeuták (lovas, kutyás, hidro, fizio)
- Logopédus
- Rehabilitációs úszásoktató

Osztályfőnöki Órák a másság elfogadásáért

Módszertani Központunk 2005. februárjában indította legújabb programját, amely keretén belül rendhagyó osztályfőnöki órákon ismertetik meg a városi általános iskolák 8. és a középiskolák 9. évfolyamos tanulóit a speciális helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermekek, és fiatalok életével.

Az órák célja, hogy a programban résztvevő tanulók tudatosítsák magukban, illetve győzzék le a bennük levő előítéleteket, sztereotípiákat a fogyatékos, sérült emberekkel szemben, a tolerancia alakuljon ki bennük a másság iránt.

A Fogyatékos Gyermekek, Tanulók Felzárkóztatásáért Országos Közalapítványtól elnyert pályázat 16 órában ad lehetőséget a Módszertani Központ szakembereinek arra, hogy tréning keretén belül drámajátékkal, kooperatív technikával, szociális és kommunikációs képességek fejlesztésével programjukat megvalósítsák.

A foglalkozásokon a tanulók átélik, saját magukon tapasztalják meg, milyen fogyatékosként élni, hiszen tolókocsiba kényszerülnek, bekötik a szemüket, és különböző fogyatékosságokat imitálnak.

A drámajátékok során át tudják érezni a mozgássérült, kerekesszékes, vak és látássérült, hallássérült, siket és értelmi sérült fiatalok helyzetét, mindennapi küzdelmüket, a sérülésből adódó nehézségeiket.

Azért ezt a korosztályt célozták meg rendhagyó osztályfőnöki órákkal, mert az ifjúkor küszöbén állnak, és szembesülve a speciális problémákkal és a segítő együttműködés fontosságával felnőttként talán megértőbbek lesznek, rugalmasan fogadják majd társaik másságát.

Eddig mindhárom iskolában (Toldi Lakótelepi Általános Iskola és Gimnázium, Kinizsi Pál Élelmiszeripari Szakközép- és Szakmunkásképző Intézet, és a Munkácsi Mihály Gimnázium és Szakközépiskola) ahol osztályfőnöki órát tartottunk nagy szeretettel fogadtak minket. Íme néhány tanuló és pedagógus véleménye az órákon szerzett tapasztalatokról.

Ferencz Gábor és Kiss László - 8.o.
(Toldi Lakótelepi Ált. Isk. és Gimn.):

„Nagy érdeklődéssel vártuk ezt az órát, mert kíváncsiak voltunk hogy tanulnak és élnek a gyerekek abban az iskolában.
Az előadás jó és hasznos volt. Én (K. L.) egész órán kerekesszékben ültem. Osztálytársamnak (F. G.) pedig a keze volt felkötve. Nagyon tanulságos volt, mert átéltük azoknak a gyerekeknek a helyzetét, akik mindig így élnek. Arra gondoltunk, hogy ők sokkal kitartóbbak, mint mi, mert ők a nekünk természetes dolgokat is csak nehezen tudják elvégezni."

Horváth Barbara és Szabó Viktória – 8. o.
(Toldi Lakótelepi Ált. Isk. és Gimn.):

„Nagyon tanulságos volt az óra, mert megtapasztaltuk, hogyan és milyen körülmények között is élhetnek, tanulnak a kicsit „más" gyerekek. Ezután az óra után megváltozott a véleményünk. Nem kellene megkülönböztetni azokat a gyerekeket a többiektől, mert ugyanolyan átlagos diákok, mint mi vagyunk. Ha nekünk kellene azt átélünk, mint nekik, nem biztos, hogy így tudnánk kezelni a helyzetet. Ezért tisztelet jár nekik."

Mészárosné Segesdi Zsuzsanna igazgatóhelyettes
(Toldi Lakótelepi Ált. Isk. és Gimn.):

„Kíváncsian és aggódva ültem tanítványaim között ezen a rendhagyó osztályfőnöki órán. Kiderült, én aggódtam jobban, mert féltettem őket ettől a helyzettől. Kár volt. Igyekeztek feltalálni magukat, a szerepjáték nem áll tőlük távol. De milyen szerep is ez? Miben segítettek nekünk a foglalkozásokat levezető kollégák, Hujber Tamásné és Zatykóné Békési Ildikó?

- *Minden gyerek rádöbbent arra, hogy ők maguk is mások és nem különbek!*
- *Bármikor, bárkivel előfordulhat, hogy megváltozik az élete!*
- *A rövid videóbejátszáson azt is látták, hogy milyen a Bárczi iskolában tanuló diákok helyzete, milyen segítség létezik.*

Az óra nagy hatással volt rám is. Azok a tanítványaim, akik más órákon gyakran izegnek-mozognak, most csendben figyeltek. Egyik tanuló, akinek a szeme sállal volt bekötve, szinte lélegzetvisszafojtva ült a foglalkozás alatt.
A foglalkozást követően nekem a 10. osztályosokkal volt matematika órám, ahol elmeséltem, mi is történt az előző tanórán. Úgy gondoltam, a szerzett élményt azonnal tovább kell adnom. Lelkiekben, érzelmekben (de nem érzelgősen!) gazdagodott mindenki! A gondolkodásunk megváltoztatásához, a másság elfogadásához nagyon nagy lépést tettünk általatok! Köszönjük szépen!

Kompetencianövelő felnőtt képzés

Módszertani Központunk 2005. január 1-jétől gyakorlati tréninggel egybekötött képzést indított általános iskolai pedagógusok számára az integráció megsegítése érdekében. A tanfolyam olyan pedagógusok számára nyújt ismereteket, bővíti módszertani repertoárjukat, akik sajátos nevelési igényű gyermekekkel foglalkoznak, illetve a jövőben tervezik szegregált vagy integrált keretek között.

A képzés ismereteket tartalmaz a gyógypedagógiai alapfogalmakról, módszertanról, a sajátos nevelési igényű tanulók ellátásáról, annak szabályozásáról, a differenciált tanulásszervezésről, segítséget nyújt a sajátos nevelési igényű tanulók értékeléséhez, méréséhez. A 20 óra elméleti felkészítéshez, 8 óra tréning és a Módszertani Központban eltöltött 12 óra gyakorlat kapcsolódik. Intézményünk szakemberei mellett neves vendégek tartanak előadásokat, tréningeket.

Módszertani Központunk a képzés kezdeti tapasztalatait felhasználva megkezdte a tanfolyam akkreditálását. A program lebonyolítását támogatja a Fogyatékos Gyermekek, Tanulók Felzárkóztatásáért Országos Közalapítvány.

Megkérdeztünk néhány pedagógus kollégát, hogyan értékeli a képzésen szerzett tapasztalatokat:

Szabó Tamásné- igazgatóhelyettes

(Kinizsi Lakótelepi Általános Iskola)

A Bárczi Gusztáv Módszertani Központ kompetencianövelő képzési programsorozatáról tanítóként, gyógypedagógusként is örömmel olvastam. Már sok helyen hallhattuk, hogy az iskolát kezdő gyermekek közti különbség egyre nő. Az iskola pedig ezt az eltérést tovább növeli, s így az egy évfolyamra járó tanulók közti különbség akár 10 év is lehet, ha az iskola pedagógiai szemléletében módszertani eszköztárában, tanulásszervezési módjaiban nem képes megújulni.

A képzés lehetőséget ad a megújulásra, a pedagógusok elméleti és gyakorlati tudásának bővítésére, segítséget nyújt az egyéni különbségek felismeréséhez, a gyermeki személyiség egészének fejlesztéséhez. A program összeállítói törekednek a résztvevők igényeinek folyamatos megismerésére. Az iskolák külön-külön számos kompetenciával rendelkeznek, ám nem biztos, hogy mindazokat birtokoljuk, amelyek munkánk végzéséhez szükségesek. A képzésen való részvétellel azonban lehetőségünk nyílik arra, hogy a Módszertani Központ szakembereitől, a meghívott előadóktól, egymástól tanuljunk, s egymásnak átadjuk a gyakorlatban keletkező ismereteinket.

Remélem, hogy az attitűdváltás, a fejlesztéshez szükséges képességek, a sokféle módszertani technika tanulóink eredményes fejlesztését szolgálják.

„Aki azt képzeli, hogy minden gyümölcs ugyanakkor érik meg, mint a szamóca, az semmit sem tud a szőlőről.”

(Paracelsus)

Réthné Varga Anikó - tanító

(kaposmérői Hunyadi János Általános Iskola)

A Kompetencianövelő képzés számomra nagyon hasznos és értékes, mert betekinthetek a gyógypedagógiai munkába. Az elméleti előadások elmélyítik tudásomat, és sok új ismerettel is gazdagítanak. A gyakorlati foglalkozások megerősítik munkámat, és új ötletek, módszerek megismerésével gazdagodom általuk. Örültem, hogy láthattam egyéni fejlesztést 1. osztályban, és az óralátogatások is hasznosak voltak.

Dr. Halászné Bakán Henriette

(somogysárdi Noszlopy Gáspár Általános Iskola)

Oligofrén-pszichopedagógia szakos tanárként végeztem Budapesten. Jelenleg a somogysárdi iskola speciális tagozatán 2-4. összevont osztályt tanítok, tehát gyakorló gyógypedagógus vagyok.

Örömmel olvastam a Módszertani Központ tanfolyami hirdetését. Kíváncsian vártam, milyen tematikájú lesz a továbbképzés, hol tart most a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja, milyen új terápiákat használnak a Módszertani Központban. Meglepő volt számomra az érdeklődők nagy száma, s hogy tanítók, tanárok, gyógypedagógusok vegyesen veszünk részt az „okításon”.

Tetszett, hogy a tanítóknak egy átfogó betekintést adtak a gyógypedagógiai munkáról. Mesterházy Zsuzsanna kiemelkedő előadást tartott e témában. Nagy sikert aratott friss, teljesen aktuális, pergő előadásával Tölgyszéky Papp Gyuláné. Érdeklődéssel hallgattam a fogyatékosok integrációjának eltérő útjáról a Rákóczi és a Németh István iskolákban.

A legjobbak az óralátogatások voltak. Jártunk tanórán és fejlesztő órán is Itt a gyakorlatban láttuk, milyen módszerekkel, eszközökkel dolgoznak a kollegák.

Számomra a legértékesebb a sok információ volt. Most értem igazán, hogy milyen konkrét, napi segítséget tud nyújtani a Módszertani Központ nekem és az iskolámnak most és a jövőben.

Nagy érdeklődéssel várom az elkövetkező tanfolyami napokat, mikor betekintést nyerhetünk A Bárczi Gusztáv Módszertani Központ sokrétű terápiás munkájába is.

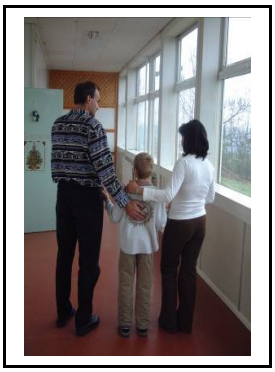
A Bárczi Gusztáv Módszertani Központ szolgáltatásai az iskolák számára

Beszédhibás a tanuló…, nehezen tanul…, nagymozgása rendezetlen…, órán félrehúzódó…, figyelme szórt...?

„Hova forduljak???"

Forduljon hozzánk bizalommal!

A Bárczi Gusztáv Módszertani Központ szolgáltatásai választ adnak kérdéseire, megoldást nyújtanak problémáira.

Szakszolgálat:

- **Logopédia**

– A beszéd rendellenességeinek sérülésspecifikus korrekciója,
– logopédiai szűrés, vizsgálat,
– prevenciós tevékenység,
– terápiák,
– utógondozás.

- **Gyógytestnevelés**

Iskolaorvos, vagy a szakorvos írásbeli szakvéleménye alapján vehető igénybe a (gyermek) tanuló testnevelési foglalkoztatásához.

Kiegészítő szolgáltatás

- **Gyógytorna**

A mozgással történő gyógyítás az orvostudomány szinte minden területéhez (a születéstől az idős korig egyaránt) kapcsolódó kezelési eljárás, melyet szigorú orvosi és szakmai előírások előznek, és határoznak meg.
Nem kizárólagos módszer, mert szükség szerint kiegészül más gyógyító eljárásokkal, például: masszázzsal, elektromos és vízben végezhető kezeléssel.

A Módszertani Központ szerepe az integrációban:

1. A sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztése.
   - A **gyermekek megfigyelése** az iskola kérésére.
   - **Javaslat** további vizsgálatokra.
   - **Speciális fejlesztés** a vélemények alapján.
   - **Terápiás foglalkozások** szervezése, koordinálása, lebonyolítása szükség szerint.
2. Az integráló pedagógusok segítése továbbképzése.
3. Szülői tanácsadás igény szerint.
4. Közreműködés az eszközellátásban.

Bárczi Gusztáv Óvoda,

Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Diákotthon és Módszertani Központ

7400 Kaposvár, Bárczi G. u. 2.
7401 Kaposvár, Pf. 14.
Tel.: 82/ 512-766,
Tel. és fax: 82/ 316-218

Minden szolgáltatásunk igénybe vehető egy helyen a Bárczi Gusztáv Módszertani Központban.

Hírek

Fejlesztőpedagógusok munkaközössége

Továbbképzéseinken igényként felmerülő kérések alapján Módszertani Központunk megalakította a fejlesztőpedagógusok városi és kistérségi munkaközösségét külön az óvodapedagógusok, külön az általános iskolában tanítók számára.

Fejlesztőpedagógiai munkaközösségünk szolgáltatásai:

- **Szakmai, módszertani nyílt napok a módszertani intézményben.**
- **Fejlesztő órák hospitálásai.**
- **Fejlesztő órák módszertani megújulásának segítése.**
- **Egyéni segítségadás, tanácsadás a kollégáknak.**
- **Fejlesztési tervek elkészítésének a segítése.**
- **Egyéb a kollégák által kért problémamegoldó találkozások, az intézmény részéről szakmai team keretében.**

* * *

Szülői klub — Havi rendszerességgel várja előadásokkal és tanácsadással az érdeklődő szülőket a szülői klub a Bárczi Gusztáv Módszertani Központban, illetve két-két alkalommal Kaposfőn és Hetesen. A következő előadás áprilisban lesz a Bárczi Gusztáv Módszertani Központban.

* * *

Szülői tanácsadás — Minden hónap első hétfőjén 14 és 17 óra között szülői tanácsadást tart előzetes bejelentkezés alapján a Bárczi Gusztáv Módszertani Központ. Jelentkezni a következő telefonszámokon lehet:20/231-20-25
30/391-40-06

* * *

Kistérségi gyógytestnevelés — Módszertani Központunk szakszolgálati feladatként városunkban biztosított gyógytestnevelési ellátást. Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Kaposvári Többségi Önkormányzati Társulás között létrejött megállapodás alapján ezt kiterjesztjük a kaposvári kistérségre is.

A szolgáltatást azok a kistérségi általános iskolák vehetik igénybe, akik tanulói létszámaik alapján erre jogosultak. A gyógytestnevelésre javasolt gyermekek ellátása mellett segítünk a tanulók szakszerű szűrésének szervezésében. A későbbiekben a szolgáltatói hálózatunkat tovább bővítjük, ennek érdekében a témáról továbbképzéseket, konferenciákat is rendezünk.

Húsvét

A tavasz igazi nagy ünnepe, amikor Krisztus feltámadását ünnepli a keresztény közösség.
A Húsvét előtti „nagyhét" vallási szempontból nagyon mozgalmas. Ezen a héten úgy tartják, újjá születik a természet.

Virágvasárnap– A nagyhét kezdetét jelöli. Ilyenkor az emberek barkaágakkal vonulnak a templomba, így emlékezve Jézus Jeruzsálembe való bevonulására.

Nagycsütörtök– A templomok harangjai Rómába mennek. Ez a nap Jézus szenvedéseinek kezdete, ezért elhallgatnak a harangok.

Nagypéntek– Az oltárokat letakarják, a harangok továbbra sem szólnak. Mindenki a másnapot várja.

Nagyszombat– Megkezdődik az ünnep. A keresztény hívők körmenetben a négy világtáj felé szentségi áldást hintenek a résztvevőkre.

Húsvéti szokások:

Fontos régi szokás az **ételszentelés**. A negyvennapos böjt utáni újbóli húsfogyasztás, azaz „hús vétel". Az emberek ilyenkor étellel teli kosárral mentek a misére, amit a pap megáldott.

Húsvét második napja hétfő még napjainkban is a **locsolkodás** ideje. Régen kútból húzott vízzel öntötték le a fiúk a lányokat. Ma már elterjedtebb az illatosított kölnivizek használata.

Ilyenkor volt szokás a **komatál küldése** is. A fiúk innentől testvérré fogadták, magázták és komának szólították, míg a lányok mátkának nevezték egymást.

Korán reggel útra keltem,
Se nem ittam, se nem ettem.
Tarisznya húzza a vállam,
Térdig kopott már a lábam.
Bejártam a fél világot,
Láttam sok-sok szép virágot.
A legszebbre most találtam,
Hogy öntözzem alig vártam.
Piros tojás, fehér nyuszi,
Locsolásért jár egy puszi.

Ragoncsa Brigitta (10 éves)

Bárczi Gusztáv Általános Iskola

Készült a Bárczi Gusztáv Módszertani Központban
75 példányban.
Felelős kiadó: Dr. Benczéné Csorba Margit
Felelős szerkesztő: Csíkvárné Takács Anikó
Cím: Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Diákotthon és Módszertani Központ
7400 Kaposvár, Bárczi Gusztáv u. 2.
7401 Kaposvár, Pf. 14.
Tel: 82/ 512-766, Tel. és Fax.: 82/ 316-218
E-mail: barcziiskola@barczi-kap.sulinet.hu

Gondja van?

Bárczi Gusztáv Módszertani Központ Kaposvár

Telefon:82/512-766; Fax: 82/316-218
E-mail: barcziiskola@barczi-kap.sulinet.hu